

LJETNE IGRE Odigrana najiščekivanija premijera

Magellijev "Hamlet" na Lovrijencu više je triler nego tragedija

Danski kraljević u izvedbi Frane Maškovića više je čovjek željan moći negoli netko zagledan u svoju dušu, koji nije lud a nije mu ni milo praviti se ludim

piše Tomislav Čadež

Lovrijenački "Hamlet" Paola Magellija i dramaturginje Željke Udovičić Pleština, temeljen na prijevodu Vladimira Gerića, s dosta intervencija i, dakako, kraćenja, oduševio me zato što je živ, prezentan, lišen patetike i umiven jednom pragmatičnom idejom da se tragedija iznese na ramenima logike.

Začkoljice ovoga čudno, alogično napisanoga komada, koji još nitko nikad nije uspio uhvatiti i za glavu i za rep, ne mogu se sve iznijeti na scenu, makar ne na hrvatskome iliti u hrvatskoj tradiciji. Ne podcjenjujem nas, ali poetičnost, pjevnost, rekao bih, razudana kadenca originala ne da se prenijeti u naš tvrd, kabast jezik ekstenzivno. Shakespeareova rekli bismo neograničena mašta, genijalno svaštarstvo njegovo, rukavci i rukavčići radnje, ovdje je potisnuta u rekao bih treći plan, a sve u korist jedne napete radnje,

Redatelj i dramaturginja postavili su radnju tako da zapravo ne sumnjamo je li Klaudivije zbilja umorio svojega brata, kralja, oca Hamletova, nego se Hamletove dvojbe svode na to kako da se obračuna sa stricem...

koja se više nadaje kao triler negoli kao tragedija.

Frano Mašković dao je Hamleta nimalo poetična, nimalo zanesena, gotovo zastrašujućega, koji uopće nije lud, pa čak mu nije milo ni praviti se ludim. Ovaj je Hamlet više čovjek željan moći negoli čovjek zagledan u vlastitu dušu.

Redatelj i dramaturginja postavili su radnju tako da zapravo ne sumnjamo je li Klaudivije umorio svojega brata, kralja, oca Hamletova, nego se Hamletove dvojbe svode na to kako da se obračuna sa stricem...

MOĆNA GERTRUDA Maškovićev Hamlet dakle nije zaneseni klinac, nego gotovo zreo čovjek, intelektualac, opet tipičan zapravo za naše podneblje: koliko častohlepan, toliko neodlučan. Njegov intelekt isključivo ostaje u službi njegova ega, pa nesreće koje proizvodi ne ispadaju nimalo slučajne i nimalo neizbježne.

Ovaj je Hamlet i kukavica. Njemu i predstava u predstavi, Mišolovka, nije potrebna zato da razotkrije Klaudiviju (i Gertrudinu, majčinu) smrtonosnu zavjeru, negoli se ne usudi na drugi način suprotstaviti stricu i novome kralju.

Hamletov je odnos s majkom iznimno hladan, u ovakvom čitanju oni, po svemu sudeći, nikad nisu bili pretjerano bliski. Čak bih rekao da ovoga Hamleta ne pogoni Edipov kompleks, nego čisto nezadovoljstvo.

Mašković je dakle više lukav ne-

goli mahnit, gotovo proračunat, ali utoliko više i slabšan. Znači, ne nedostaje mu volje nego – hrabrosti.

Gertruda Nine Viočić moćna je, stabilna žena, koja vlastito dijete voli gotovo pasivno, ne mareći za njegove ideje i dvojbe. Između njih nema nikakvih intimnosti. Čak bi se moglo reći da ova Gertruda od svojega sina strahuje već dulje vrijeme. Nina Viočić igra dakle Gertrudu sebičnu i jaku, ali ne toliko da se posve otkloni od ljubavi prema sinu, što bi joj, zapravo, i glavu spasilo.

Klaudivije Milana Pleštine dominantna je figura. On jest okrutan koliko i pametan, a Hamletovo ubojstvo zapovijedi zapravo zato što shvati da nema drugoga načina da spasi svoju kožu. Dva mjeseca poslije očeve smrti, Hamlet je potpuno spreman za zločin iz osвете i krv je jednostavno morala pasti.

ZRELA OFELIJA Hamletovi monolozi potisnuti su u drugi plan. Čak niti biti ili ne biti monolog nije dan kao lirska digresija, negoli kao uvijek na prijetnja svakome tko se Hamletu suprotstavi na osvetničkom putu.

Ofelija Anđele Ramljak također nije naivna djevojčica, nego isto već gotovo zrelo žena, koja zapravo prihvaća savjet očev, Polonijev, da se kloni Hamleta budući da je on kraljevske krvi i neće je uzeti za ženu. Njezina smrt, utapanje, ovdje se ne nadaje kao posljedica duševnoga sloma, negoli prije kao grižnja savjesti što nije spriječila Hamleta da joj se odviše približi. Magelli je glumicu razodjenu, kao utopljenicu, pri čemu ona po sebi šara bojicama te traje pred nama kao krhki objekt

Evidencijski broj / Article ID: 18739694
 Vrsta novine / Frequency: Dnevna
 Zemlja porijekla / Country of origin: Hrvatska
 Rubrika / Section: Kultura

Kostimi Lea Kulaša crossover su kroza stoljeća, kombinacija renesansne raskoši i dvadesetostoljetne grubosti; Frano Mašković i Nina Viola (desno)

MARNO ERCEGOVIĆ / LJETNE IGRE

muške okrutnosti. Scena je, možda jedina u predstavi, zbilja potresna.

Polonije Nikše Butijera dobar je čovjek, nimalo nasilan i veoma mudar. Jedini je problem što Butijer svojim habitusom predstavlja više čovjeka iz naroda, prostodušnoga, negoli sofisticirana plemića koji potiskuje osjećaje u korist razuma.

PLASTIČNI GROBARI Najnezahvalniju ulogu, Horacija, Ervin Bravo igra rekao bih klasično. On nije do Hamletova dijaloška mantinela, drug koji mu se nikad neće suprotstaviti, a ovdje čak imam dojam da spram svojega jedinstvenoga prijatelja gaji i stanovite erotske osjećaje.

Maškovićev je Hamlet, naime, koliko zastrašujuć, toliko i na jedan gotovo perverznan način seksualno zainteresiran i za muško i za žensko...

Rosencrantz Enesa Vejzovića i Guildenstern Pjera Meničanina više se nadaju kao par profesionalnih žbira i provokatora, nego li kao Hamletovi drugovi iz djetinjstva. Oni se Hamleta nimalo ne plaše, ne zaziru od njega negoli da ih ne "provali" kao izdajice, i zapravo su manje glupi negoli smo navikli taj par gledati u "Hamletu".

Laert Ivana Colarića nema, što se kaže, svoju agendu i čini mi se da je glavna "žrtva" dramatizacije. Naime, on ode i vrati se s puta kao da je prošlo jedno poslijepodne te se čini nekako neuvjerljiva njegova akcija suprotiva Hamletu kao pomno isplanirana zamka smrtonosna.

Glumačku družinu izvanredno

igra skupina mladih glumaca na čelu s Hrvojkom Begović, koja jedina daje jednu rekao bih vašarsku okrutnost žena iz nižih slojeva - erotizirana jest koliko i muškobanjasta. Domagoj Janković je, rekao bih, otvoreno nastran kao grobar, zaljubljen u strah od smrti, a i ostali članovi glumačke družine kao grobari su plastični i stvarni: Matija Čigir, Bernard Tomić, Karlo Mrkša i Pavle Vrkljan. Ranko Zidarić jest silovit Fortinbras, osvajač koji će iskoristiti raspad Danskoga dvora lako i sretno!

SIMBOLIKA BOJA Glazba Ljupčeta Konstantinova ilustrativna jest i apstraktna istodobno, i ona gradi triler, a dramsku napetost komentira rekao bih - uvijek s odgodom. Kao zvučni memento mori.

Kostimi Lea Kulaša, više promjena, crossover su kroza stoljeća, kombinacija renesansne raskoši i dvadesetostoljetne grubosti. Funkcionira izvanredno simbolika boja, osobito crvene i crne. Bizarnim mi se učinilo da je Hamlet u najlošijim cipelama, možda zato što je ipak glavni - gubitnik.

Videoprojeksije Ivana Marušića Klifa oživljuju dramu same kamene mase utrobe tvrđave, a svjetlo Aleksandra Čavleka i Marka Mijatovića jest, tipično za Magellija, radnja za sebe te ne ilustrira događaje nego ih najavljuje.

Ukratko, dva sata i dvadeset minuta uzbudljive igre, koja zbilja ostaje u pamćenju. 5)